نان بۆ قەساب گۆشت بۆ نانەوا!.. سەدیق سەعید ڕواندزی

بە پێی ئاماری سەندیکای ڕۆژنامەنووسان بێت، ئەگەر هەڵە نەبم، چەند هەزار ڕۆژنامەنووس لەو هەرێمە بچووکەی ئێمە هەیە. لە مانە، چەندیان پیشەیانە کاردەکەن و ڕەچاوی ئیتیکی کاری ڕۆژنامەوانی دەکەن و شارەزایان لە هەواڵ و ڕاپۆرت و بە دواداچوونی ڕۆژنامەنووسی هەیە، ئەگەر لە بێژینگیان بدەین هەر سەد ڕۆژنامەنووسێك دەمێنێتەوە و ئەوانیتر هیچ شارەزایان نییە. بگرە زۆرینەیان، بڕوا ناکەم لە ساڵێکدا، دوو کتێب لە بوارەکەی خۆیان بخوێننەوە. بۆیە کە هەواڵێك ڕووماڵ دەکەن، دیمانە لەگەڵ بەرپرسێکی گەندەڵ دەکەن، کە لە پەخشێکی ڕاستەوخۆ دا چاڵاکییەك ڕووماڵ دەکەن، دەپروزێن و قسەیەك لەمسەر و قسەیەك لەوسەر دەهێنن و هەرچێنێك بێت، بە پینە و پەرۆیەك گوێگر و بینەر ڕازی دەکەن. ئەوانیش زۆرینەیان چونکە ئاستی هوشیاریان نزمەو هاوکات ڕاهاتوونە تەنها گوزەرانە ببینن وبخوێننەوە، ئیدی بەلایانەوە گرنگ نییە ئەو هەواڵە چەندە لە ڕووی زمان و داڕشتن و گەیاندنەوە، دروست و لە جێی خۆی دایە. بێگومان ئەم واقیعە، دەرەنجامی ئەو تێڕوانینەیە، کە ئێستا بۆ بواری ڕۆژنامەنووسی لە نێو ئێمە دروست بووە و کولتوورێکی هێناوەتە ئاراوە، کە مایك بە دەست و ڕۆژنامەنووس تێکەڵ کراون و هەموو سمێڵ سوورێك بۆتە هەمزە ئاغا! بە هۆی زۆربوونی دەزگاکانی ڕاگەیاندن و چاپ وبڵاوکردنەوەوە تیقییە لۆکالییەکان، زەمینە و بوار بۆ لەشکرێك نەخوێندەوار ڕەخساوە، کە خۆیان وەك ڕۆژنامەنووس بناسێنن و لەوبوارە هەستیار و گرنگەی کۆمەڵدا کاربکەن، کە زۆرینەی هەرە زۆریان، بەوانەشی کەخۆیان پێ یەکەمی بۆ ڕکابەرە، بە شێوە پرۆفیشناڵیەکەی، نازانن کار و ئیتکی کاری ڕۆژنامەنووسی چییە و هەواڵ چۆن دادەڕێژرێت و دیمانەی ڕۆژنامەوانی چۆن دەکرێت و چی هەواڵی بەپەلەیە و ئەمانە و چەندین ئاریشەی تریش. هەڵبەتە پەندێکی کوردی هەیە دەڵێت:(کە زۆرهات قەواڵە بەتاڵە) دروست کاری ڕۆژنامەنووسیش لە نێو ئێمە وای لێهاتووە، کە هەرچی مایکێکی بەدەستەوە گرت، پێشکەشکار بوو، بێژەر بوو، دەبێ وەك ڕۆژنامەنووس بناسێنرێت، لە کاتێکدا کاری هەریەك لەوانەو بەرپرسیاریەتییەکان، بە پێی ئەرکەکەیان دەگۆڕێت.کاری کامیرامانێك وەك کاری پەیامنێرێك نییە و کاری موحەررێکی هەواڵ، وەك کاری پێشکەشکارێك نییە و ئەمانە بە پێی کار و ئەرکیان

ڕۆڵەکەیان دەگێڕێت. بەگشتی کاری ڕۆژنامەنووسی لە نێوئێمەدا، تا ڕادەیەکی زۆرجێگەی ڕەخنە وهەڵوەستەو ڕاستکردنەوەیە، بە ئاراستەی گێڕانەوەی ئەو بوارە، بۆ مەداری ڕاستەقینەی خۆی. بەڵام لە هەڵومەرجێکدا، کە سەدەها دەزگای ڕاگەیاندن هەبن، بێگومان ئەم ئەرکە نزیکە لە مەحاڵ، بە تایبەتیش کە سەکۆکانی چاپ و بڵاوکردنەوە هێندە زۆرن لە ژماردن نایەن. لێرەدا، ئاماژە بە چەند کەموکورتییەکی ئەو بوارە دەکەین، کە دەریدەخات بەشێکی زۆری ئەوانەی بە ناوی ڕۆژنامەنووسییەوە لەو بوارەدا کاردەکەن و هاوکات دەزگا ڕاگەیاندنەکانیش، وەك پێویست و پرۆفیشناڵانە لە کاری ڕۆژنامەنووسی نەگەیشتوون.

یەکەم:_ داڕشتن و گەیاندنی هەواڵ.

لەو سەردەمە خێرایەدا، کە هەموو شتێك بۆتە بینینی ڕاگوزەرانە، بێگومان ئێمە دەزانین داڕشتنی هەواڵێکی چڕ و پڕ، ڕەنگە کات و ساتی بووێت و هاوکات بەلای گوێگران و بینەرانیشەوە زۆر جێی بایەخ نەبێت، بەڵکو هەواڵ دەبێت کوررت و پوخت بێت و لە ماوەی چەند خولەکێکی کەم بخوێنرێتەوە، بەڵام ئایا ئەمە بۆ هەموو ڕووداوێك و هەواڵێك دەگونجێت؟ ئایا لێرەدا دەبێ تەنها ئەویتری وەرگر بکرێتە پێوەر، یان بنەما زمانەوانی و هەواڵ و گەیاندنەکانیش لە بەرچاو بگیرێن؟ بەو مانایەی کە هەواڵە دەنووسرێت، چۆن و بو کام ناوەڕۆکەوە لە ڕووی ڕێزمانییەوە بڵاو دەکرێتەوە و دەگەیێنرێتە وەرگ. گەر لەم ڕووەوە سەرنج لە بونیادی هەواڵ لە دەزگاکانی ڕاگەیاندن و ماڵپەڕەکان بدەین، شتی وەها دەبینین، سەربە قوڕ دینێتە پێکەنین، چونکە بە جۆرێك ئەو هەواڵە نووسراوە، یان داڕێژراوە کە هیچ لایەنێکی زمانەوانی و واتایی ڕەچاو نەکراوە، بۆ نموونە:_

- ماڵپەڕی بی ئێم سی، لە هەواڵێکدا ڕۆژی 16/3 نووسیویەتی:_(دوو کەس لە ڕووداوێکی هاتووچۆدا گیانیان لە دەستدا، کە کوڕ و باوکی یەکترین). سەرنج لەو شێوازە داڕشتنە و ناوەڕۆکی هەواڵەکە بدەن. ئەگەر بەو پێوەرە بێت، ئەو دوو کەسە لە یەك کاتدا کوری یەکتری و باوکی یەکترین !
- زۆربەی دەزگا ڕاگەیاندنەکان، لە هەواڵێکدا ئێوارەی 16/3 نووسیبوویان:([illegible]) [illegible] ! [illegible]

[illegible]:(بومەلەرزەیەك بە پێوەری ئەوەندە لە سلێمانی ڕوویدا). بەهەمان شێوە دەنووسن شەپۆلێکی خۆڵبارین هەرێمی گرتۆتەوە، وەك ئەوەی ئاسمان زەریا بێت و خۆڵبارینیش شەپۆل.

- ڕۆژنامەی خەبات، لە ژمارەی ڕۆژی 13/2 دا، لە ڕاپۆڕتە هەواڵێکدا نووسیویەتی:_(ئەفەریفا ئەو کیشوەرەی توانای بە خێوکردنی نۆ ملیار کەسی هەیە) سەرنج بدەن، جیهان هەمووی هەفت ملیار کەسە، ئیدی نازانم ئەو دووە چییە بۆیان زیاد کردووە؟ گریمان ئەگەر ئەمە مەزندەکردن بێت، ئەوا لە ژمارەی دانیشتووان ئەو مەزندە دروست نییە، چونکە لەلایەکەوە پەیوەستە بە ئامارەوە، لەلایەکی دیکەشەوە، ئەوە بە ڕەهایی یەکلایی بۆتەوە کە جیهان هەفت ملیار کەسە، ئیدی نۆ ملیارەکە هیچ هیچ بنەمایەکی ڕۆژنامەوانی، زانستی و ئاماری نییە و ئەمە هەڵەیە.
- ڕۆژنامەی هەولێر لە ژمارەی ڕۆژی 13 /2 دا نووسیویەتی:_(چوار بەنداو بە توانای کۆگاکردنی سی ملیۆن مەتر سێجا تەواو کراون) ئەگەر بە پێی ناوەڕۆکی ئەم هەواڵە بێت، ئەوا ئاویش وەك هەر کەرستەیەکی دیکە، دەبێ کۆگا بکرێت و لە کۆگا هەڵبگیرێت، چونکە دەربڕینی کۆگاکردن، مانای وایە شتێك دەبردرێتە کۆگاو هەڵدەگیرێت. لە کاتێکدا دەبوو بنووسرێت (گڵ دەدرێتەوە) واتا دەپوونگێتەوە چونکە ئاو شلەیە.
- ماڵپەڕی شارپرێس، لە هەواڵێکیا ڕۆژی 26/3 نووسیبووی:_ (حکومەتی هەرێم بڕیارێك لە بەرژەوەندی فەرمانبەران دەردەکات) کاتێ چوومە نێو وردەکاری هەواڵەکە، ئەوا هەواڵەکە کەمکردنەوەی یەك کاتژمێر دەوامی فەرمانبەران بوو، بە هۆی مانگی ڕەمەزانەوە) گومان دەکەم بەڕێوەبەرانی ئەو ماڵپەڕە، بە دروستی بزانن بەرژەوەندی گشتی فەرمانبەران چییە؟ چونکە ئەمەی وەك بەرژەوەندی گشتی نووسیویانە، ڕۆتینێکی کارگێڕییە و پەیوەندی بەو مانگەوە هەیە و دوای ڕەمەزان، دەوام وەکو پێشووتری لێ دێتەوە. کەواتا بەرژەوەندی گشتی فەرمانبەران لە کوێ دایە؟ بێگومان بەرژەوەندی فەرمانبەران ئەوەیە، حکومەت مووچە پاشەکەوتکراوەکانیان بۆ بگێڕێتەوە، بەرژەوەندی فەرمانبەران ئەوەیە، سەروو مووچە دەست پێ بکاتەوە کە دە ساڵە ڕاگیراوە، بەرژەوەندی فەرمانبەران ئەوەیە، مووچەی

ئاسایی خۆیان لە کاتی دیاریکراودا پێ بدرێت، لە ڕاستیدا ئەم بڕیارانە لە بەرژەوەندی فەرمانبەرانن، نەك ئەوەی ئەو ماڵپەڕە تێی گەیشتووە!.

- ماڵپەڕی وشە لە هەواڵێکدا ڕۆژی 6/4 نووسیبووی:([illegible]) [illegible] :(چەند بڕیارێك لە بارەی نرخی مریشکەوە دەرکران). هەتا ئێستا دەزگا ڕاگەیاندنەکانی ئێمە، جیاوازی لە نێوان هەواڵێك کە پەیوەندی بە هەرێمەوە هەبێت، لەگەڵ عێراقدا ناکەن، بۆ نموونە دەنووسن:_(دوو ڕۆژ پشوو ڕاگەیاندرا) یاخود (دوو هەزار مامۆستا دادەمەزرێن) یانیش (مووچەی مانگی چوار دابەش دەکرێت) ئەم هەواڵانە و شێوازی داڕشتنیان لە هەموو ماڵپەڕەکان، بە داخەوە تێکدانی هزر و سایکۆلۆژیای مرۆڤی کوردە، چونکە بە هەزارەها دەرچووی زانکۆ بە ئاواتی دامەزراندنە، کاتێ سەردێڕی هەواڵێکی لەو شێوەیە دەبینێت، شاگەشکە دەبێت، بەڵام کە دەچێتە نێوەڕۆکەکەی، لەو سەرییەوە بە نائومێدی دێتە دەرەوە، بۆیە دەبێ میدیاکانی ئێمە، بە تایبەتیش نووسراو و زانیاری ئەوەیان هەبێت کە دەبێ پەیوەندی واتایی لە نێوان ناونیشان و ناوەڕۆکی هەواڵ هەبێت.

بێگومان ئێمە ئەمانەمان، وەك نموونە وەرگرتوون، دەنا ماڵپەڕ و بڵاوکراوەکانی دیکەش، بەدەر نین لەو جۆرە هەواڵانە و شێواز و چۆنییەتی داڕشتنی هەواڵ. مەرج نییە میدیایەك ئەگەر سەد ڕۆژنامەنووسی هەبوو، ئەوا کارەکانی باشتر و سەرکەوتووتر بەڕێوە ببردرێن، بە پێچەوانەوە دەشێ دە ڕۆژنامەنووسی شارەزاو لێهاتوو ئەزموونکار، لە لەشکرێك بە ناو ڕۆژنامەنووس و قەڵەم بەدەست و مایك بەدەست، لە کار و ئەرك و ڕۆڵی ڕۆژنامەنووسی بگەن.

دووەم:_ هەواڵی بەپەلە یان لە سەرخۆ؟!

بڕوام وایە، هیچ کام لە تیڤیی و کەناڵە ئاسمانییەکانی ئێمە، هەتا ئێستاش لە ماهییەت و ئاماژەکانی هەواڵی بەپەلە نەگەیشتوون و نازانن، هەواڵی بە پەلە چییە؟ چونکە هەر هەواڵ و شتێك مەبەستیان بێت، لە پەیامی بەرپرسێکەوە تا دەگاتە مردنی دایکی بەرپرسێکی گەندەڵ ئەوان بە هەواڵی بە پەلە تێی گەیشتوون. کەم خولەك هەیە، مرۆڤ بە دیار ئەو کەناڵانەوە بێت و چاوی بە شریتێکی سوور بە ناوی

(خێرا _ هات _ ئێستا _ بلەز _ بە پەلە _ گەیشت □□□ ڕوویدا) نەکەوێت، کە هەریەکەیان، واتایەکی زمانەوانی و فەرهەنگی خۆی هەیە. کاتێ سەیری ناوەڕۆکی هەواڵەکەش دەکەین، نەك هەر بە پەلە نین، بەڵکو شیاوی ئەوەش نین بکرێنە هەواڵ. بۆ نموونە: کەناڵی ڕوداو، کە خۆی پێ یەکەمی بۆ ڕکابەرە، لە هەواڵێکی بە پەلەیدا ئێـواره‌ی ڕۆژی 27/ 3 نووسـیبووی ؛ بەپەلــە : نەتەنیــاهۆ دەڵێــت کەمینەیەکی توندڕەو دەیەوێت ئیسرائیلیەکان بکاتە دوو بەش) ئەم هەواڵە، هیچ پەیوەندی بە کوردەوە هەیە؟ لەوە دیارتریش کوێوەی ئەم هەواڵە بە پەلەیە؟ دیارە ڕوداو، لە هەواڵی بە پەلەدا دەیەوێت لاسای جەزیرە و حەدەسی عەرەبی بکاتەوە و هەواڵەکانی فەلەستین و ئیسرائیل، بکاتە هەواڵی بە پەلەو خێرا، بۆ ئاگا لەوەی ئەو دوو کەناڵە عەرەبین و پەیوەندی ڕاستەوخۆیان بە عەرەب و فەلەستینەوە هەیە. بە هەمان شێوە کەناڵی کوردستان بیست و چواریش، ئێوارەی هەمان ڕۆژ هەواڵێکی بە پەلەی نووسیوەو تیایدا هاتووە:(هەنگاریا ئەندامبوونی فینلەندای لە ناتۆ پەسند کرد).هەڵبەتە، نە هەنگاریا، نە فینلەند و ئەندامبوونی لە ناتۆ، هیچ پەیوەندیەکیان بە کوردەوە نییە. ئەم هەواڵە نەك هەر بەپەلە نییە، بەڵکو لە بنەڕەتدا هەواڵیش نییە، چ جای ئەوەی وەك هەواڵێکی خێراو گرنگ بخرێتە بەردیدەی بینەری کورد. هەر ئەم کەناڵە لە هەواڵێکی دیکەی بە پەلەیدا، ڕۆژی 2/4 و لە کاتژمێر یانزە و چل و سێ خولەکی نیوەڕۆدا، نووسیویەتی بەپەلە (باڵاخانەیەك لە بەغدا ڕووخا) بێگومـان ئـەم دوو کەنـاڵە، بـە سـەدان ڕۆژنامەنووسـیان هەیـە و بودجەیەکی خەیاڵی و گەورەیان بۆ تەرخان دەکرێت، بۆیە دەبێت شارەزایەکی گەورە و قووڵیان لە هەواڵ و بنەماکانی هەواڵ و لە نێویشیاندا هەواڵی بە پەلە هەبێت. چونکە مەرج نییە هەر شتێك لە مێزەنبیق ڕوویدا، کەناڵەکانی ئێمە بە هەواڵی بە پەلە تێی بگەن. هەواڵــی خێــرا، دوو خەســڵەتی دیـاری هەیــە ئەوانیــش ڕووداوێــك کاریگەریەتی گەورەی جیهانی لێ بکەوێتەوە، یاخود پەیوندی بە بەرژەوەندی گشتییەوە هەبێت. بۆ نموونە: وەستانی شەڕی ئۆکرانییا و ڕووسیا، هەواڵێکی بە پەلەیە چونکە مرۆڤ لە شەڕ و ئاشووب ڕزگار دەکـات، مردنـی سـەرۆکی ئەمەریکـا هەواڵێکـی بــە پەلـەیـە، چـونکە ئەمەریکا ئەمڕۆ هێزێکە جیهان ئاراستە دەکات. دەستپێکردنەوەی پلە بەرزکردنەوەی فەرمانبەران هەواڵی بە پەلەیە، چونکە پەیوەندی بە بەرژەوەندی گشتییەوە هەیە، دیاریکردنی وادەی هەڵبژاردن هەواڵی بە پەلەیە، بەڵام پرسە و پەیامی بەرپرسێك، یا پۆستێکی باڵاشی هەبێت، هەواڵی بە پەلە نین. چووونی وەفدی پارتی بۆ سلێمانی و هی یەکێتی بۆ هەولێر هەواڵی بە پەلە نین، مەگەر نابێ حزبی سیاسی دیدار و

گەنگەشە لە بارەی کێشە و گرفتە نێو خۆیەکانەوە بکەن؟ بۆیە هەموو هەواڵێك خەسڵەتی بە پەلەی تێدا نییە وەك ئەوەی کەناڵەکانی ئێمە تێی گەیشتوون. زۆرجار کەناڵەکانی ڕاگەیاندن لە ڕووی هەواڵ و شرۆڤی هەواڵیشەوە، دەکەونە هەڵەی زەقی واتایەوە کە خۆشیان هەستی پێ ناکەن. ئێن ئار تی، کە یەکێکە لە باشترین و دیارترین و پڕ بینەرترین کەناڵە ئاسمانیە کوردییەکان، لە هەواڵەکانی کاتژمێر هەشتی شەودا دەنووسێت: ([illegible] :(مانگی ڕەمەزان لە کوردستاندا) چونکە بە بڕوای من، ڕەمەزان چونکە وەك ناویش لە کولتووری کوردی بێ ناو لێنانی ڕەگەزی نێر بە کار دێت، ئەوا دیسانەوە بە بێ هاوەڵکاری مانگ، مانایەکی ناتەواو دەدات.

• کۆنفرانس و کۆنگرەی ڕۆژنامەنووسی !

پەندێکی کوردی هەیە دەڵێت:_(خەنە کە زۆربوو لە گونایش دەنرێت) دروست دۆخی کۆنگرەی ڕۆژنامەنووسیش لە دنیای ڕۆژنامەنووسی ئێمەدا بەو شێوەیەیە. ئاخر کەسێك ژنەکەی تەلاق دەدات، دەیان بە ناو ڕۆژنامەنووس لە بەردەم دادگادا، دەوری دەدەن و کۆنگرەی ڕۆژنامەنووسی بۆ ساز دەکەن. تێبینەری ئەوقافی قەزایەکە، کەی ئارەزووی کرد کۆنفرانسی ڕۆژنامەنووسی ساز دەکات. دزێکی بەستەزمانی نەوجەوان دەگرن، چەندین پۆلیس و ئەفسەر، وەك ئەوەی

گەورەترین باندی تاوانکاریان گرتبێت، دەوری دەدەن و دەیان مایك لە پێشی خۆیان ڕیز دەکەن. وای لێهاتووە هەر کەسێك ئەگەر کارێکی زۆر بێ ئەرزش و سادە و پلەیەکی ئاسایشی هەبێت، کۆنگەری ڕۆژنامەنووسی ساز دەکات. بگرە کەسانێك هەن، وەك مافیا هەڵدەکوتنە سەر خەڵکی و داوای سەرانەی لێ دەکەن، کەچی بە داخەوە دەکرێتە پاڵەوان و سەدان مایکی بۆ کۆدەکرێتەوە و ئەویش بە ئارەزووی خۆی، وەعز بۆ کەناڵەکان دەدات و فێری ئەلف و بێی هەواڵ و ڕاپۆرتیان دەکات. تا ئێستاش زۆربەی هەرە زۆری بە ناو ڕۆژنامەنووسانی ئێمە لە گرنگی کۆنگرەی ڕۆژنامەنووسی نەگەیشتوون و نازانن دەبێ کێ بۆی ساز بکرێت. بێگومان هەموو کار و کردەیەك، هی ئەوە نییە بکرێتە هەواڵێکی گرنگ و بکەرەکەشی کۆنگرەی ڕۆژنامەنووسی بۆ ساز بکرێت.
لە دنیادا، جگە لەوانەی پێگەیەکی سیاسی و سیادیان هەیە، یاخود ڕووداوێکی گەورەری مرۆیی و سرووشتی هەیە و پێویست بەوەدەکات ئەو لایەنانەی پەیوەستن بەو کارە دەبێ لە کۆنگەرەیەکی ڕۆژنامەنووسیدا بیخاتە ڕوو، کەسیتر لە هەر پۆست و پلەیەك دابێت، بۆی نییە خۆی بکاتە پاڵەوانی شاشەکان. گرتنی دزێك و شەڕکەرێك و منداڵێکی نۆو جەوان، کە کارێکی نەشیاوی کردووە، هی ئەوە نین ئەفسەرێکی پۆلیس سەدان مایکی بۆ کۆ بکاتەوە و ئەویش قسەی تێدا بکات. لە ویلایەتێکی وەك لۆس ئەنجلۆس، ڕۆژانە بە هەزارەها تاوانی گەورە و بچووك دەکرێن، کێ بەڕێوەبەری پۆلیسی ئەو شارەی (مەگەر پێویست بکاو بە دەگمەن نەبێت) بینیوە هەموو ڕۆژ کۆنگرەی ڕۆژنامەنووسی ساز بکات.
بە درێژایی دوو ساڵی تەنینی ڤایرۆسی کۆرۆنا لە کوردستاندا، وەزیری ناوخۆ ڕوونکردنەوەکانی دەدا، لە کاتێکدا قسەکردن لە سەر پرسێکی تەندروستی، کاری وەزیری پەیوەندیدار بەو لایەنەوەیە کە وەزیری تەندروستییە. لەم ڕووەوە بەداخەوە گەرەلاوژێیەکی زۆر هەیە و دەبێ دەزگاکانی ڕاگەیاندن، کارەکانی خۆیان هێندە بێ ئەرزش و بەها نەکەن، کە چی و چۆن و هەر کاتێك کەسێك ویستی، ڕۆژنامەنووسێکی بە مایکێکەوە بۆ ساز و ئامادە بکرێت. بگرە ئەوان دەبێ زۆرباش ئەو ڕاستییە بزانن، کە هەندێك کار و ڕوودا و هەواڵ هەن، شیاوی ئەوە نین هەر باس بکرێن. ماوەیەك لەمەوبەر، کچێکی هەرزەکار لە سۆران، بە داخەوە کۆتایی بە ژیانی خۆی هێنا. کەناڵی ڕووداو لە بەرنامەی (بەرپرسیار) دا، کە هەموو ئێوارەیەك پێشکەش دەکرێت، بۆ قسەکردن لەسەر ئەم ڕووداوە دڵتەزێنە، بانگهێشتی قایمقامی سۆرانی کردبوو. هەر کەسێك کەمێك شارەزایی لە دنیای ڕۆژنامەنووسی هەبێت، نەك گوایا یەکەمی بۆ ڕاکابەر بێت، هاوکات لە دنیای تاوان وکردەی تاون هەبێت، دەبێ زۆرباش ئەوە بزانێت کە قسەکردن لەسەر تاوان، کاری پۆلیس و لایەنی دادوەرییە نەك بەرپرسی

یەکەی کارگێڕی شارێك. ئەم ناپسپۆڕییە، بۆ قسەکردن لە سەر هەر ڕووداوێك، جۆرێك لە بێ ئاگایی و نەزانین دەگەیەنێت، ئەمە وێڕای ئەوەی هەر نابێت کردەی خۆکوژی مرۆڤەکان بکرێتە گەنگەشە و بابەتی میدیایی، بەڵکو دەبێ وەك هەواڵێکی ڕاگوزەر سەیر بکرێت، چونکە تا مرۆڤایەتی ماوە خۆکوشتنیش بوونی دەبێت، ئەمە لەلایەك، لەلایەکی دیکەوە، خستنەڕووی وردەکاری تاوانێك و کردەیەکی کوشتن و خۆکوشتن، وێڕای ئەوەی لە ڕووە کۆمەڵایەتی و دەروونییەکەوە فشار و ئازاری دەروونی لای بینەرەکان دروست دەکات، هاوکات وەك جۆرە پیشاندانێکی ڕێتینیشی لێ دێت و ڕەنگە کاریگەریەتی بە سەر تێگەیشتنی منداڵ و نەوجەوانان هەبێت. چەند ساڵێك لەمەو بەر، چەندین درامای کۆری، بە دیمەنی شەڕ و شمشێر و سیپکەرو پیشان دەدران، لە ژێر کاریگەریەتی ئەو درامایانەدا، بەشێکی زۆری منداڵان بە داخەوە فێرە شەڕی ڕم و شیر و قەڵغان و شەڕکردن بوو. لە پرسی کردەی تاونکاریدا، تەنێ پۆلیس و دادگاکان، دەبێ سەرپشك بکرێن زۆر بە نهێنی و هێورییەوە لێکۆڵینەوە بکەن، لە کۆتایی هەموو شتێکدا، دەرەنجامەکان بخرێنە ڕوو. جارێکیان قەزافی ڕابەری پێشووی لیبیا سەردانی ئیسپانیا دەکات و داوای ئەوە لە پاشای ئەو وڵاتە دەکات، کە هاونیشتمانییەکی لیبی کە لەوێ زیندانییە، ئازاد بکات، ئەویش لەوەڵامدا پێی دەڵێت کە ئەوە لە دەسەڵاتی ئەودا نییە و دادگاکان لەو بارەوە بڕیاری خۆیان دەدەن و نازانێت ئەو هاووڵاتییە کێیە و بۆ گیراوە. بۆیە دەبێ دەزگا ڕاگەیاندنەکانی ئێمە، لەم ڕووەوە هوشیار بن و ئەرك و کاری پسپۆڕیانەی خۆیان لە بوارێکدا پیشان بدەن کە هی خۆیانە. من گەلێك جار، وا ڕێك دەکەوێت (چونکە سەیری کەناڵە کوردییەکان جگە لە ئێن ئاڕتی ناکەم) بە دیار بەرنامەی بەرپرسیاری کەناڵی ڕووداو دانیشتووم، سات وابووە میوانداری دوو لایەنی ناکۆك و پێکهەڵپژاو کراوە، کە نزیك بوونەتەوە لەوەی لە سەر شاشە و بەرانبەر سەدان هەزار کەس، شەڕ بکەن و تۆمەت ئاراستەی یەکتری بکەن، بەمەش بەرنامەکە، لە جەوهەری ڕاستەقینەی خۆی کە بەرپرسیاریەتییە بە داخەوە دووردەکەوێتەوە. لێرەەش دەبێت هاوگونجاندن لە نێوان ناوەڕۆك و تایتل و دروشم و گوتاری ئاراستەکراوی بەرنامەیەك هەبێت. هەڵبەتە، مەرج نییە لەو کەموکورتییانە بەرپرسی یەکەمی دامەزراوە میدیایەکە ئاگادار و کەمتەرخەم بێت (هەرچەنە دەبێ بە وردی ئاگادار بێت) چونکە کاری ڕۆژنامەنووسی و ڕاگەیاندن، بە پێی جۆر و پیشە و ئەرك دەگۆڕێت، بەو مانایەی داڕشتنی هەواڵ لە ئەستۆی نووسەری هەواڵ و بەرپرسی ژووری هەواڵە، ڕێکخستنی بەرنامەیەك، لە ئەستۆی بەرپرسی بەرنامەکانە، دیاریکردنی تەوەرەیەك بۆ گەنگەشەکردن، کاری

ئەوانەیە کە بڕگەی بەرنامەکان دیاری دەکەن، بەڵام ئەمە لە نێو ئێمەدا بە شێوەی گۆشت بۆ نانەوا، نان بۆ قەسابە. دواجار دەمەوێ ئاماژە بەوە بدەم، کە من ڕۆژنامەنووس نیم، سەروکاریشم لەگەڵ دنیای ڕۆژنامەنووسی نییە، ئەگەرچی بۆساڵانێکیش سەرنووسەر و ستافی چەند بڵاوکراوەیەك بوومە، بەڵام لە سۆنگەی پەرۆشیمان بۆ ئەوبوارە، لە ڕۆژ ڕۆژنامەگەری کوریدا ڕەخنە دەگرین، گرنگ نییە ڕەخنەکان شوێنی خۆیان دەگرن یان نا، ئەوە گرنگە میدیای کوری پێی وانەبێت، ئەوەی ئاراستەی بینەری دەکات، هەمووی دروست و برێفێکتە، بە پێچەوانەوە هێشتا پێویستیان بە خۆدەوڵەمەندکردن و ئاشناکردنە لە بنەماکانی کاری ڕۆژنامەنووسی، بۆ ئەوەی باشتر لەو بوارەی دنیای ڕۆشنبیری بگەن!